

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКИЙ ЦЕНТР
НАЦІОНАЛЬНО-
ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
"ЗАХИСНИК"» ХАРКІВСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ РАДИ
від 30.10.2025 № 56-0

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКИЙ ЦЕНТР
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
"ЗАХИСНИК"» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКИЙ ЦЕНТР
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО
ВИХОВАННЯ "ЗАХИСНИК"»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ,
протокол від 30.10.2025 № 2

Голова педагогічної ради,
директор закладу af О.КАРАСИК

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКИЙ ЦЕНТР НАЦІОНАЛЬНО-
ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ "ЗАХИСНИК"» ХАРКІВСЬКОЇ
ОБЛАСНОЇ РАДИ**

1. Загальні положення.

1.1. Це положення ґрунтується на Законах України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України.

1.2. Положення про академічну доброчесність в освітній діяльності КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКИЙ ЦЕНТР НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ "ЗАХИСНИК"» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ (далі – Положення) визначає засади забезпечення академічної доброчесності, а також підстави та порядок притягнення всіх учасників освітнього процесу до академічної відповідальності за порушення вимог академічної доброчесності.

1.3. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКИЙ ЦЕНТР НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ "ЗАХИСНИК"» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ (далі – КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР) (освітній та методичний), підтримки особливих взаємовідносин між учасниками освітнього процесу, запобігання порушенню академічної доброчесності та забезпечення довіри до результатів навчання та освітньої діяльності.

1.4. Норми цього Положення закріплюють етичні принципи та правила, якими мають керуватися учасники освітнього під час навчання, викладання та провадження творчої (наукової) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або творчих (наукових) досягнень, упровадження інноваційної діяльності та безпосередньо в ході формування освітнього середовища та мікроклімату в колективі для забезпечення результативності освітнього процесу.

1.5. Дія Положення поширюється на всіх учасників освітнього процесу, який здійснюється КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР.

1.6. Кожен учасник освітнього процесу зобов'язаний дотримуватися академічної доброчесності. Ужиття заходів щодо забезпечення дотримання академічної доброчесності є обов'язком кожного учасника освітнього процесу в КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР та включає в себе дотримання вимог академічної доброчесності у власній освітній діяльності, а також недопущення порушення академічної доброчесності іншими учасниками освітнього процесу.

1.7. Керівник та інші педагогічні працівники закладу освіти забезпечують дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до своєї компетенції.

1.8. Педагогічні працівники, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання посадових обов'язків, формування сприятливого

освітнього середовища та мікроклімату в колективі для забезпечення результативності освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу освіти, зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.9. Система забезпечення академічної доброчесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти у КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР включає в себе:

- заходи, спрямовані на ознайомлення здобувачів освіти з поняттям та вимогами академічної доброчесності, зокрема, вимогами до виконання письмових робіт;
- алгоритм виявлення порушень академічної доброчесності здобувачів освіти КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР;
- порядок притягнення учасників освітнього процесу до академічної відповідальності.

1.10. Положення про академічну доброчесність КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР погоджується педагогічною радою закладу освіти затверджується наказом директора.

1.11. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу.

2. Поняття та принципи академічної доброчесності.

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, та провадження творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання (набутих компетентностей) здобувачів освіти, творчих досягнень.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти необхідно дотримуватися наступних принципів:

- демократизму;
- відповідності чинному законодавству;
- соціальної справедливості;
- пріоритету прав та свобод людини і громадянина;
- рівноправності;
- прозорості та відкритості;
- професіоналізму та компетентності;
- партнерства і взаємодопомоги;
- толерантності;
- поваги та взаємної довіри;
- відповідальності за забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності.

2.3. Кожен учасник освітньої діяльності наділений правом вільного вибору своєї громадської позиції, яка проголошується відкрито при обговоренні рішень та внутрішніх документів.

2.4. Гідним для педагогічних працівників КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР є:

- дотримання Правил внутрішнього трудового розпорядку;
- повага особистості здобувача освіти, їх батьків, колег;
- дотримання культури зовнішнього вигляду;

- дотримання правил ділової етики у спілкуванні, веденні переговорів, у тому числі телефонних.

2.5. Неприпустимим для педагогічних працівників КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР є:

- навмисне перешкоджання освітній та трудовій діяльності працівників закладу освіти;
- участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю;
- порушення норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- перевищення повноважень, визначених посадовими інструкціями;
- ведення в закладі політичної, релігійної та іншої пропаганди;
- використання мобільних телефонів під час освітнього процесу, нарад або офіційних заходів;
- вживання алкогольних напоїв, наркотичних речовин, паління в закладі, поява у стані алкогольного, наркотичного та токсичного сп'яніння;
- пронесення до закладу зброї, використання газових балончиків та інших речей, що можуть зашкодити здоров'ю та життю людини.

3. Забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу.

3.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання Конституції, Законів України;
- утвердження позитивного іміджу закладу освіти, утвердження його традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництва;
- збереження, поліпшення та раціональне використання матеріально-технічної бази КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про методики і результати власної освітньої діяльності;
- об'єктивне й неупереджене оцінювання результатів навчання (набуття компетентностей);
- надання якісних освітніх послуг із використанням у практичній професійній діяльності інноваційних здобутків у галузі освіти;
- дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики.

3.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками в умовах дистанційного навчання передбачає:

- створення комфортної атмосфери (довіри, чітких вимог та критеріїв оцінювання навчальних досягнень та відкритості учасників освітнього процесу);
- обов'язкове проведення занять у синхронному режимі;

- проводити для педагогічних працівників курси підвищення цифрової компетентності, що навчить їх користуватися усіма можливостями різноманітних додатків, щоб уникнути академічної не доброчесності;
- стимулювати здобувачів освіти до дотримання академічної доброчесності під час дистанційного навчання за допомогою бесід, виховних годин, а також стимулювання до отримання знань, а не оцінок.

3.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про свої методики досліджень, джерела інформації та результати навчальної діяльності;
- самостійне виконання завдань.

3.4. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти в умовах дистанційного навчання передбачає:

- самостійне виконання завдань;
- надання посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (творчої) діяльності, використані джерела інформації.

3.5. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно з вимогами чинного законодавства України.

Порушенням академічної доброчесності у системі позашкільної освіти є:

1) академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власних досліджень (творчості) або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства. Використання запозичених текстів у письмових роботах допускаються за умови, що зазначені всі джерела запозичень.

Форми академічного плагіату:

- використання у власному творі чужих матеріалів (зображень, тексту), у тому числі з мережі Інтернет, без належних посилань;
- цитування матеріалу, створеного іншою особою, як опублікованого, так і ні, без належного дотримання правил цитування;
- спотворене представлення чужих ідей, їх синтез або компіляція з першоджерел;
- представлення в якості власного твору (есе, дослідницької роботи, творчого проекту, тез, статті тощо) матеріалу, що був отриманий з Інтернету або від третіх осіб в обмін на фінансову винагороду/послугу чи соціальні зв'язки;
- академічне шахрайство передбачає будь-які дії учасників освітнього процесу змістом яких є:
- посилання на джерела, які не використовувалися в роботі;
- повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової дослідницької роботи тощо;

- приписування результатів колективної діяльності одній або окремим особам без узгодження з іншими учасниками авторського колективу або внесення до списку авторів;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих матеріалів як нових;
- 2) фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі;
- 3) фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу;
- 4) обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (творчої, наукової) діяльності;
- 5) хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, послуг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- 6) необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження результатів навчання (набутих компетентностей) здобувачів освіти;
- 7) необ'єктивне оцінювання компетентностей педагогічних працівників під час атестації чи сертифікації.

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності педагогічних працівників та здобувачів освіти.

4.1. Рішення про встановлення факту порушення педагогічним працівником академічної доброчесності та визначення виду академічної відповідальності приймає педагогічна рада за участю працівника та/або його законного представника.

4.2. Рішення про академічну відповідальність здобувачів освіти приймає педагогічний працівник, який виявив порушення академічної доброчесності, або педагогічна рада закладу освіти відповідно до положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти.

Рішення про позбавлення здобувача освіти призових місць на змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах, отриманих із порушеннями академічної доброчесності, приймає орган (посадова особа), який їх надав (присвоїв) у порядку, визначеному законодавством.

4.3. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності під час здійснення освітньої діяльності покладається на педагогічних працівників КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР.

4.4. Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами освіти під час здійснення освітньої діяльності здійснюється передусім педагогічними працівниками (в межах гуртків, секцій тощо, яким вони навчають).

4.5. Педагогічні працівники, стосовно яких встановлено факт порушення академічної доброчесності:

- не можуть бути залучені до проведення процедур та заходів забезпечення і підвищення якості освіти, конкурсів, олімпіад та інших змагань;

- не можуть бути допущені до позачергової атестації, що має на меті підвищення кваліфікаційної категорії, тарифного розряду або присвоєння педагогічного звання;
- не можуть отримувати будь-які види заохочення (премії, інші заохочувальні виплати, нагороди тощо) протягом одного року;
- можуть бути позбавлені педагогічного звання.

4.6. Факт порушення академічної доброчесності враховується під час:

- вирішення питання про притягнення педагогічного працівника до дисциплінарної відповідальності;
- конкурсного відбору на посаду керівника закладу освіти.

4.7. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнуті до таких форм відповідальності:

- зауваження;
- позбавлення отриманих із порушеннями академічної доброчесності призових місць на змаганнях, турнірах, олімпіадах, конкурсах тощо.

4.8. Види академічної відповідальності, що можуть бути застосовані до здобувачів освіти та педагогічних працівників, повинні бути співмірними із вчиненими порушеннями. За одне порушення може бути застосовано лише один із видів академічної відповідальності.

5. Попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності.

Основні інструменти контролю додержання академічної доброчесності в освітній діяльності КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР передбачають:

- здійснення анкетування учасників освітнього процесу на предмет порушень академічної доброчесності;
- популяризацію дотримання академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин як одного з основоположних принципів корпоративної культури здобувачами освіти, а також педагогічними та іншими категоріями працівників під час освітньої діяльності та виконання своїх посадових обов'язків;
- організація контролю дотримання академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин в освітній діяльності КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР;
- створення дієвих механізмів залучення всіх учасників освітнього процесу до популяризації академічної доброчесності в освітньому процесі.

5.1. Кожна особа, стосовно якої розглядається питання про порушення нею академічної доброчесності, має право:

- ознайомитися з матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності;
- надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від їх надання;
- бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності.

5.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти при виконанні завдань забезпечує педагогічний працівник (в межах гуртків, секцій тощо, яким

вони навчають) (комісія). У разі встановлення факту порушення, проходження контролю здобувачем освіти припиняється, про що йому негайно повідомляється.

5.3. У випадку вчинення здобувачем освіти обману або хабарництва, особа, яка виявила порушення академічної доброчесності, складає подання із зазначенням обставин порушення та направляє подання директору КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР.

5.4. Процедура розгляду факту порушення академічної доброчесності складається з таких етапів:

- інформування особи про підозру у скоєнні порушення академічної доброчесності;
- проведення службового розслідування;
- підготовка протоколу про результати службового розслідування з висновками та визначенням виду академічної відповідальності.

Розгляд факту порушення академічної доброчесності проводиться конфіденційно з інформуванням про хід розгляду справи лише керівних осіб та особи, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності. При цьому особа, що підозрюється у скоєнні порушення академічної доброчесності, має право:

- ознайомитись із матеріалами, що розглядаються комісією, протоколом про результати службового розслідування та іншою інформацією, яка відноситься до розгляду факту порушення;
- за власною ініціативою чи запитом комісії надавати письмові пояснення по суті справи, відмовитись від пояснень у разі запиту на їх надання від комісії;
- бути присутньою на засіданні комісії на етапі розгляду питання про притягнення її до академічної відповідальності.

5.5. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене у порядку, визначеному цим Положенням.

5.6. У разі незгоди з рішенням особи, яка призначає конкретний вид академічної відповідальності, або відповідної комісії щодо притягнення до академічної відповідальності особа, що звинувачена у порушенні, має право на апеляцію. Апеляція подається особисто порушником на ім'я директора КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР у десятиденний термін після оголошення рішення комісії. Апеляція розглядається відповідною комісією у тижневий термін з наступного дня після виходу наказу (доручення) директора КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР про розгляд апеляції, якщо інший термін не зазначено в наказі. Висновки комісії оформлюються відповідним протоколом та подаються на розгляд директору КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР (або уповноваженій ним особі), який приймає остаточне рішення щодо результатів розгляду порушення (призначення виду академічної відповідальності).

6. Заходи, спрямовані на дотримання академічної доброчесності, включають:

- створення інформаційної бази, за допомогою якої здійснюється популяризація принципів академічної доброчесності та підвищення рівня обізнаності всіх

учасників освітньої діяльності у КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР з питань академічної доброчесності.

Основними складовими інформаційної бази є:

- сайт закладу освіти (рубрика сайту) «Академічна доброчесність»;
- інформаційні та методичні матеріали, присвячені інформаційній грамотності та попередженню плагіату;
- інформаційні матеріали щодо корпоративної культури на робочому місці та переваг чесного навчання;
- матеріали, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів освіти (банери, інфографіка, листівки тощо);
- інструменти впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР, які несуть просвітницьку функцію та за допомогою яких стає можливим попередження випадків порушення принципів академічної доброчесності, у тому числі:
 - інформаційно-консультативне супроводження педпрацівників та здобувачів освіти через створення відповідних ресурсів на сайті КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР, розробка та поширення буклетів, пам'яток, дорожніх карт, постерів, відео-роликів та інша діяльність з промоції принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин;
 - реалізація програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників, наприклад, за тематикою «Академічна доброчесність в освіті і науці»;
 - лекції з тематики переваг чесного навчання та реалізації наукових досліджень, цикли тренінгів для всіх учасників освітнього процесу з академічної доброчесності;
 - ознайомлення здобувачів освіти й педагогічних працівників із цим Положенням;
 - інформування здобувачів освіти про неприпустимість порушення принципів академічної доброчесності та реалізація заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності;
 - проведення популяризаційних та інформаційно-технологічних заходів (тренінгів, семінарів, відкритих лекцій, навчальних модулів з академічного письма та дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин тощо);
 - моніторинг та опитування щодо випадків порушення академічної доброчесності здобувачами освіти і співробітниками закладу освіти;
 - оприлюднення періодичних відкритих звітів щодо рівня дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин.

7. КЗ «ХЦНПВ "ЗАХИСНИК"» ХОР забезпечує безперешкодний доступ до цього Положення через його оприлюднення на офіційний веб-сторінці закладу освіти.

7.1. Учасники освітнього процесу (педагогічні працівники та здобувачі освіти) мають знати зміст Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм зазначеного вище Положення не є виправданням неетичної поведінки.